

ASETUKSET

**NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 390/2014,
annettu 14 päivänä huhtikuuta 2014,
Kansalaisten Eurooppa -ohjelmasta vuosina 2014–2020**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 352 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattaa erityistä lainsäätämisyksitystä,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 10 ja 11 artiklan mukaan kaikilla kansalaisilla on oikeus osallistua demokratian toteuttamiseen unionissa ja unionin toimielinten olisi annettava kansalaisille ja etujärjestöille mahdollisuus esittää ja vaihtaa julkisesti mielipiteitä kaikilla unionin toiminta-aloilla ja niiden olisi käytävä avointa ja säännöllistä vuoropuhelua etujärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan kanssa.
- (2) Komission 3 päivänä maaliskuuta 2010 annetulla tiedonannon ”Eurooppa 2020 — Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia” avulla unioni ja jäsenvaltiot pyrkivät tulevalle vuosikymmenellä edistämään kasvua, työllisyyttä, tuottavuutta ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta.
- (3) Vaikka voidaan objektiivisesti todeta, että unionin kansalaisuus vakiintuneine oikeuksineen tuo lisäarvoa, unioni ei aina tuo kovin tehokkaasti esille sitä, että monien taloudellisten ja yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemisen ja unionin politiikkojen välillä on yhteys. Tästä johtuu, että huomattavat saavutukset, kuten rauha ja vakaus Euroopassa, pitkän aikavälin kestävä kasvu, vakaat hinnat, tehokas kuluttajien ja ympäristön suojeleminen ja perusoikeuksien edistäminen, eivät aina ole nostattaneet kansalaisissa vahvaa tunnetta unioniin kuulumisesta.
- (4) Jotta kansalaiset tuntisivat, että EU-asiat kuuluvat heille ja jotta he voisivat osallistua täysimittaisesti yhä tiiviimmän unionin rakentamiseen, tarvitaan erilaisia ylikansallisia ja unionin tasoisia toimia ja yhteensovitettuja ponnisteluja. Eurooppalainen kansalaisaloite on ainutlaatuinen tilaisuus kansalaisille osallistua suoraan EU:n lainsäädännön kehittämiseen ⁽³⁾.
- (5) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1904/2006/EY ⁽⁴⁾ perustettiin toimintaohjelma, joka vahvisti tarpeen pitää yllä vuoropuhelua kansalaisjärjestöjen ja kuntien kanssa sekä tukea kansalaisten aktiivista osallistumista.

⁽¹⁾ EUVL C 299, 4.10.2012, s. 122.

⁽²⁾ EUVL C 277, 13.9.2012, s. 43.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 211/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, kansalaisaloitteesta (EUVL L 65, 11.3.2011, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1904/2006/EY, tehty 12 päivänä joulukuuta 2006, aktiivisen Euroopan kansalaisuuden edistämiseksi vuosina 2007–2013 toteutettavasta Kansalaisten Eurooppa -ohjelmasta (EUVL L 378, 27.12.2006, s. 32).

- (6) Välivaiheen arviointikertomus Kansalaisten Eurooppa -ohjelmasta vuosina 2007–2013 sekä julkinen kuuleminen verkossa ja kaksi peräkkäistä sidosryhmien kuulemiskokousta vahvistivat, että sekä kansalaisjärjestöt että yksittäiset osallistujat pitävät uutta Kansalaisten Eurooppa -ohjelmaa tärkeänä. Pidettiin myös tärkeänä, että se olisi perustettava, jotta organisaatioiden tasolla voidaan vaikuttaa valmiuksien kehittämiseen ja henkilökohtaisella tasolla kiinnostuksen kasvattamiseen unioniin liittyvistä asioista. Tällä asetuksella olisi sen vuoksi perustettava Kansalaisten Eurooppa -ohjelma vuonna 2014 alkavaksi ja vuonna 2020 päättyväksi kaudeksi, jäljempänä 'ohjelma'.
- (7) Hankkeiden aihepiirien liittämällä paikalliseen ja alueelliseen yhteyteen ja sidosryhmien koostumuksella saataneen aikaan merkittäviä synergiaetuja muiden unionin ohjelmien kanssa muun muassa yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorison, urheilun, kulttuurin ja audiovisuaalialan, perusoikeuksien ja -vapauksien, sosiaalisen osallisuuden, sukupuolten tasa-arvon, syrjinnän torjumisen, tutkimuksen ja innovoinnin, tietoyhteiskunnan sekä unionin laajentumisen ja ulkoisen toiminnan alalla.
- (8) Kaikentyyppisen yhteisöllisen toiminnan elvyttämiseksi ohjelman olisi katettava useita erilaisia toimia ja käsiteltävä muun muassa kansalaisten tapaamisia, yhteydenpitoa ja keskusteluja kansalaisuuteen liittyvistä asioista, unionin tason tapahtumia, aloitteita Euroopan historiaa muovanneiden tapahtumien tiedostamisen ja pohtimisen edistämiseksi, aloitteita Euroopan kansalaisten, erityisesti nuorten, tietoisuuden kasvattamiseksi unionin historiasta ja sen toimielinten toiminnasta sekä keskusteluja Euroopan poliittisista kysymyksistä.
- (9) Euroopan parlamentin 2 päivänä huhtikuuta 2009 antamassa päätöslauselmassa eurooppalaisesta omastatunnosta ja totalitarismista sekä 9 ja 10 päivänä kesäkuuta 2011 kokoontuneen neuvoston päätelmissä totalitaaristen järjestelmien Euroopassa tekemien rikosten muistamisesta tähdennetään, että on tärkeää säilyttää elävinä menneisyyden muistot, sillä se on keino päästä eteenpäin menneisyydestä ja rakentaa tulevaisuutta, ja painotetaan sitä, että unionilla on arvokas tehtävä näiden rikosten kollektiivisen muiston helpottamisessa, jakamisessa ja edistämisessä. Tämän vuoksi olisi otettava huomioon myös historiallisten, kulttuurillisten ja kulttuurienvälisen seikkojen sekä muistamisen ja eurooppalaisen identiteetin välisten yhteyksien merkitys.
- (10) Ohjelman horisontaalisen ulottuvuuden avulla olisi taattava tulosten hyödyntäminen ja siirrettävyys suuremman vaikutuksen ja pitkän aikavälin jatkuvuuden saavuttamiseksi. Käynnistetyillä toiminnoilla olisi tätä varten oltava selkeä yhteys unionin poliittiseen ohjelmaan, ja niistä olisi viestittävä tarkoituksenmukaisesti.
- (11) Unionin monikielisen luonteen takia ja jotta aliedustetut ryhmät saataisiin mukaan olisi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että kaikkien jäsenvaltioiden kansalaiset ja kansalaisjärjestöt ovat tasapainoisesti mukana ylikansallisisissa hankkeissa ja toimissa.
- (12) Liittyvät maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat, joita varten on laadittu liittymistä valmisteleva strategia, ja ETA-sopimukseen osallistuvat EFTA-maat ovat potentiaalisia unionin ohjelmiin osallistujia niiden kanssa tehtyjen sopimusten ehtojen mukaisesti. Myös merentakaiset maat ja alueet voivat osallistua ohjelmaan neuvoston päätöksen 2001/822/EY⁽¹⁾ mukaisesti.
- (13) Syvän ja kestävä demokratian luomisen ja kukoistavan kansalaisyhteiskunnan kehittämisen olisi oltava sekä Kansalaisten Eurooppa -ohjelman että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 232/2014⁽²⁾ yhteisiä tavoitteita. Unioni tarjoaa Euroopan naapuruuspolitiikan rahoitusvälineen piiriin kuuluville maille erityisuhteen, jossa kumpikin osapuoli sitoutuu yhteisiin arvoihin ja periaatteisiin.
- (14) Tämän asetuksen nojalla viestintätoimiin osoitetuilla resursseilla voidaan lisäksi edistää toimielinten viestintää Euroopan unionin poliittisista painopisteistä, mikäli ne liittyvät tämän asetuksen yleistavoitteisiin.
- (15) Ohjelmaa olisi seurattava säännöllisesti ja arvioitava riippumattomasti komission ja jäsenvaltioiden välisenä yhteistyönä, jotta siihen voidaan tehdä toimenpiteiden asianmukaisen täytäntöönpanon kannalta välttämättömät tarkistukset.

(1) Neuvoston päätös 2001/822/EY, tehty 27 päivänä marraskuuta 2001, merentakaisen maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan yhteisöön ("päättös merentakaisen alueiden assosiaatiosta") (EYVL L 314, 30.11.2001, s. 1).

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 232/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, Euroopan naapuruusvälineen perustamisesta (EUVL L 77, 15.3.2014, s. 27).

- (16) Unionin taloudellisia etuja olisi menojen hallinnoinnin kaikissa vaiheissa suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien ehkäiseminen, havaitseminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja soveltuvin osin hallinnolliset ja taloudelliset seuraamukset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012⁽¹⁾ (jäljempänä 'varainhoitoasetus') ja komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 1268/2012⁽²⁾ mukaisesti.
- (17) Etusijalle olisi asetettava avustukset hankkeille, joiden vaikutukset ovat hankkeen koosta riippumatta huomattavat, eritoten hankkeille, jotka liittyvät suoraan unionin politiikkoihin ja joilla osallistutaan unionin poliittisen ohjelman laatimiseen. Moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen ohjelman täytäntöönpanoa olisi yksinkertaistettava edelleen käyttämällä kertakorvauksia, kiinteämääräistä rahoitusta ja yksikkökustannuksia.
- (18) Ohjelmasta katettavan rahoitustuen jatkuvuuden turvaamiseksi tätä asetusta olisi sovellettava 1 päivästä tammikuuta 2014. Asian kiireellisyyden vuoksi tämän asetuksen olisi tultava voimaan välittömästi sen jälkeen, kun se on julkaistu.
- (19) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, joita ovat unionin, sen historian ja sen monimuotoisuuden ymmärtämisen lisääminen kansalaisten keskuudessa, Euroopan kansalaisuuden edistäminen sekä kansalaisvaikuttamisen ja demokraattisen osallistumisen edellytysten parantaminen, vaan ne voidaan ohjelman ylikansallisen ja monenvälisen luonteen vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.
- (20) Tähän asetukseen sisältyy talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta 2 päivänä joulukuuta 2013 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen⁽³⁾ 18 kohdan mukainen rahoitusohje ohjelman koko keston ajaksi, tämän kuitenkin vaikuttamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston budjettivaltaan, sellaisena kuin se on määriteltyä Euroopan unionin toiminnasta tehdystä sopimuksessa.
- (21) Tässä asetuksessa olisi säädettävä päätöksen N:o 1904/2006/EY nojalla ennen 31 päivää joulukuuta 2013 aloitettujen toimien seurantaan koskevista siirtymäkauden toimenpiteistä.
- (22) Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset tämän asetuksen täytäntöönpanolle, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa tämän ohjelman soveltamisalan ja tavoitteiden osalta. Täytäntöönpanovaltaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁽⁴⁾ mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

- Tällä asetuksella perustetaan Kansalaisten Eurooppa -ohjelma, jäljempänä 'ohjelma', 1 päivänä tammikuuta 2014 alkavaksi ja 31 päivänä joulukuuta 2020 päättyväksi kaudeksi.
- Perimmäisen päämäärän ollessa unionin tuominen lähemmäs kansalaisiaan tämän ohjelman yleiset tavoitteet ovat seuraavat:
 - unionin, sen historian ja monimuotoisuuden ymmärtämisen lisääminen kansalaisten keskuudessa;
 - Euroopan kansalaisuuden edistäminen ja kansalaisvaikuttamisen ja demokraattisen osallistumisen edellytysten parantaminen unionin tasolla.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

⁽²⁾ Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1268/2012, annettu 29 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamissäännöistä (EUVL L 362, 31.12.2012, s. 1).

⁽³⁾ EUVL C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

2 artikla

Ohjelman erityistavoitteet

Ohjelmalla on seuraavat erityistavoitteet, jotka toteutetaan ylikansallisilla toimilla tai toimilla, joilla on eurooppalainen ulottuvuus:

- a) tietoisuuden lisääminen unionin muistiperinnöstä, yhteisestä historiasta ja yhteisistä arvoista sekä unionin päämäärästä edistää rauhaa, omia arvojaan ja kansojensa hyvinvointia kannustamalla keskustelua, pohdintaa ja verkostojen kehittämistä;
- b) demokraattiseen toimintaan osallistumisen ja kansalaisvaikuttamisen kannustaminen unionin tasolla parantamalla kansalaisten ymmärrystä unionin politiikan laadintaprosessista ja lisäämällä mahdollisuuksia osallistua kansalaisyhteiskuntaan, kulttuurien väliseen ja vapaaehtoistoimintaan unionin tasolla.

3 artikla

Ohjelman rakenne ja tuetut toimet

1. Ohjelmalla edistetään Euroopan kansalaisuutta 1 artiklan 2 kohdassa esitettyjen yleistavoitteiden mukaisesti, ja se jakautuu seuraaviin kahteen lohkoon:

- a) "Eurooppalainen muistiperintö";
- b) "Demokraattiseen toimintaan osallistuminen ja kansalaisvaikuttaminen".

Näitä kahta lohkoa täydentävät horisontaaliset toimet, joissa analysoidaan, levitetään ja hyödynnetään hankkeen tuloksia ("Hyödyntämistoimet").

2. Tavoitteiden saavuttamiseksi ohjelmasta rahoitetaan muun muassa seuraavanlaisia toimia, jotka toteutetaan ylikansallisesti tai eurooppalaisin ulottuvuuksin:

- a) Keskinäiseen oppimiseen ja yhteistyöhön liittyvät toimet, kuten:
 - kansalaisten tapaamiset, ystävyyskaupunkitoiminta, ystävyyskaupunkien verkostot;
 - ylikansallisten kumppanuuksien toteuttamat hankkeet, 6 artiklassa luetellut erityyppiset sidosryhmät mukaan luetuina;
 - muistiperintöön liittyvät hankkeet, joilla on selkeä eurooppalainen ulottuvuus;
 - muun muassa tieto- ja viestintätekniikan ja/tai sosiaalisen median käyttöön perustuva kanssakäyminen.
 - b) Rakenteellinen tuki sellaisille järjestöille kuin:
 - unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistävät elimet, sellaisina kuin ne on määritelty asetuksen (EU) N:o 1268/2012 177 artiklassa;
 - Euroopan kansalaisuuden yhteyspisteet.
 - c) Unionin tason analyttiset toimet, kuten:
 - ohjelman tavoitteisiin liittyviä kysymyksiä koskevat tutkimukset.
 - d) Tietoisuuden lisäämiseen ja tiedonlevytykseen liittyvät toimet tuettujen aloitteiden tulosten käyttämiseksi ja edelleen hyödyntämiseksi sekä hyvien käytäntöjen esiin tuomiseksi:
 - unionin tason tapahtumat, esimerkiksi konferenssit, muistojuhlat ja palkintoseremoniat;
 - vertaisarvioinnit, asiantuntijakokoukset ja seminaarit.
3. Edellä 2 kohdassa lueteltuihin toimiin liittyviä aloitteita on kuvattu tämän asetuksen liitteessä.

*4 artikla***Unionin toimenpiteet**

1. Unionin toimenpiteet voivat olla avustuksia tai julkisia hankintasopimuksia.
2. Unionin avustusta voidaan myöntää toiminta-avustuksina tai toimikohtaisina avustuksina.
3. Julkisia hankintoja koskevat sopimukset kattavat palvelujen ostot, kuten tapahtumien järjestämisen, selvitys- ja tutkimustoiminnan, tiedotuksen ja tiedonlevityksen välineet, seurannan ja arvioinnin.

*5 artikla***Ohjelmaan osallistuminen**

Ohjelmaan voivat osallistua seuraavat maat:

- a) jäsenvaltiot;
- b) liittyvät maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat kunkin maan osalta puitesopimuksissa, assosiaationeuvoston päätöksissä tai vastaavissa sopimuksissa vahvistettujen unionin ohjelmiin osallistumista koskevien yleisten periaatteiden sekä yleisten ehtojen ja edellytysten mukaisesti;
- c) ETA-sopimuksen osapuolina olevat EFTA-maat kyseisen sopimuksen mukaisesti.

*6 artikla***Ohjelmaan pääsy**

Ohjelmaan voivat osallistua kaikki Euroopan kansalaisuutta ja yhdentymistä edistävät sidosryhmät, erityisesti paikalliset ja alueelliset viranomaiset ja järjestöt, ystävyyskaupunkikomiteat, EU-politiikan tutkimusorganisaatiot (ajatushautomot), kansalaisyhteiskunnan järjestöt (mukaan lukien vainoista selviytyneiden yhdistykset) sekä kulttuuri-, nuoriso-, koulutus- ja tutkimusjärjestöt.

*7 artikla***Yhteistyö kansainvälisten järjestöjen kanssa**

Ohjelmalla voidaan tukea sen alaan kuuluvia yhteisiä toimia, joita toteutetaan yhteisrahoituksen pohjalta ja varainhoitoasetuksen mukaisesti yhdessä kansainvälisten järjestöjen kuten Euroopan neuvoston ja Unescon kanssa.

*8 artikla***Ohjelman täytäntöönpano**

1. Komissio noudattaa varainhoitoasetusta ohjelman täytäntöönpanossa.
2. Ohjelman täytäntöön panemiseksi komissio hyväksyy vuotuiset toimintaohjelmat täytäntöönpanosäädöksillä 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen. Vuotuisissa toimintaohjelmissa vahvistetaan tavoitteet, odotetut tulokset, toteutustapa ja rahoitussuunnitelman kokonaismäärä. Niihin sisältyy myös kuvaus rahoitetavista toimista, maininta kunkin toimen rahoitukseen varatusta määrästä sekä alustava toteutusaikataulu. Vuotuisissa toimintaohjelmissa on mainittava avustusten osalta painopisteet, keskeiset arviointiperusteet ja yhteisrahoituksen enimmäismäärä.

*9 artikla***Komitea**

1. Komissiota avustaa komitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

*10 artikla***Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio käy säännöllistä vuoropuhelua ohjelman edunsaajien ja asiaankuuluvien kumppanien ja asiantuntijoiden kanssa.

*11 artikla***Johdonmukaisuus unionin muiden välineiden kanssa**

Komissio varmistaa, että ohjelma on johdonmukainen unionin muiden toiminta-alojen välineiden kanssa ja täydentää niitä. Näitä aloja ovat erityisesti yleissivistävä koulutus, ammatillinen koulutus sekä nuoriso, urheilu, kulttuuri ja audiovisuaalinen ala, perusoikeudet ja -vapaudet, sosiaalinen osallisuus, sukupuolten tasa-arvo, syrjinnän torjuminen, tutkimus ja innovointi, tietoyhteiskunta sekä unionin laajentuminen ja ulkoinen toiminta.

*12 artikla***Talousarvio**

1. Ohjelman toteuttamista 1 päivänä tammikuuta 2014 alkavana ja 31 päivänä joulukuuta 2020 päättyvänä kautena koskevaksi rahoitusohjeksi vahvistetaan 185 468 000 euroa.
2. Euroopan parlamentti ja neuvosto myöntävät vuotuiset määrärahat rahoituskehysten rajoissa.
3. Tämän asetuksen nojalla viestintätoimiin osoitetuilla resursseilla voidaan suhteellisella osuudella kattaa myös toimielinten tiedotustoimintaa, joka koskee unionin poliittisia painopisteitä, mikäli ne liittyvät tämän asetuksen yleisiin tavoitteisiin.

*13 artikla***Unionin taloudellisten etujen suojaaminen**

1. Komissio varmistaa, että tämän asetuksen mukaisesti rahoitettavia toimia toteutettaessa unionin taloudellisia etuja suojataan petoksia, lahjontaa ja muuta laitonta toimintaa ehkäisevillä toimenpiteillä, tehokkailla tarkastuksilla ja, jos sääntöjenvastaisuuksia havaitaan, perimällä aiheettomasti maksetut määrät takaisin sekä tarvittaessa käyttämällä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia hallinnollisia ja taloudellisia seuraamuksia.
2. Komissiolla tai sen edustajilla sekä tilintarkastustuomioistuimella on valtuudet tehdä kaikkien tämän ohjelman mukaisesti unionin rahoitusta saaneiden avustuksensaajien, toimeksisaajien ja alihankkijoiden osalta asiakirjoihin perustuvia ja paikalla suoritettavaan tarkastuksiin perustuvia tilintarkastuksia.

3. Euroopan petostentorjuntavirasto, jäljempänä 'OLAF', voi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1073/1999 ⁽¹⁾ ja neuvoston asetuksessa (Euratom, EY) N:o 2185/96 ⁽²⁾ olevien säännösten ja niissä säädettyjen menettelyjen mukaisesti tehdä niihin talouden toimijoihin kohdistuvia tutkimuksia, myös paikalla suoritettavia todentamisia ja tarkastuksia, joille on suoraan tai välillisesti myönnetty asianomaista rahoitusta, selvittääkseen, onko avustussopimukseen tai -päätökseen taikka ohjelmasta rahoitettuun sopimukseen liittynyt unionin taloudellisia etuja vahingoittavia petoksia, lahjontaa tai muuta laitonta toimintaa.

4. Tämän asetuksen täytäntöönpanosta seurauksena olevissa kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa tehdyissä yhteistyösopimuksissa, sopimuksissa, avustussopimuksissa ja avustuspäätöksissä on oltava määräykset, joilla nimellisesti annetaan komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja OLAFille valtuudet tehdä tällaisia tilintarkastuksia ja tutkimuksia kukin oman toimivaltansa mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1, 2 ja 3 kohdan soveltamista.

14 artikla

Tiedottaminen

Komissio antaa jäsenvaltioille tietoja unionin rahoitusta saaneista hankkeista toimittamalla niille valintaa koskevat päätökset kahden viikon kuluessa niiden hyväksymisestä.

15 artikla

Seuranta ja arviointi

1. Komissio huolehtii siitä, että ohjelman täytäntöönpanoa seurataan säännöllisesti suhteessa ohjelman tavoitteisiin käyttämällä tulosindikaattoreita. Seuranta- ja arviointiprosessin tuloksia on käytettävä ohjelman täytäntöönpanossa. Seurantaan kuuluu erityisesti 4 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettujen kertomusten laadinta.

Indikaattorit on tarvittaessa eriteltävä sukupuolen ja iän perusteella.

2. Edistymistä 2 artiklassa tarkoitetuissa erityistavoitteissa on mitattava käyttämällä tämän asetuksen liitteessä määriteltyjä indikaattoreita.

3. Komissio varmistaa ohjelman säännöllisen, ulkopuolisen ja riippumattoman arvioinnin ja raportoi säännöllisesti Euroopan parlamentille.

4. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle seuraavat:

- a) väliarviointia koskeva kertomus saaduista tuloksista sekä ohjelman täytäntöönpanon laadullisista ja määrällisistä näkökohdista viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2017;
- b) tiedonanto ohjelman jatkamisesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2018;
- c) jälkiarviointia koskeva kertomus viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2023.

16 artikla

Siirtymäsäännös

Kumotaan päätös N:o 1904/2006/EY 1 päivästä tammikuuta 2014.

Ennen 31 päivää joulukuuta 2013 aloitettuja toimia, jotka perustuvat päätökseen N:o 1904/2006/EY, hallinnoidaan niiden päättymiseen asti kyseisen päätöksen mukaisesti.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1073/1999, annettu 25 päivänä toukokuuta 1999, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista (EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

Varainhoitoasetuksen 21 artiklan mukaisesti määrärahat, jotka vastaavat päätöksen N:o 1904/2006/EY mukaan aiheettomasti maksettujen määrien palauttamisesta saatuja käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, voidaan asettaa ohjelman käyttöön.

17 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2014.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Luxemburgissa 14 päivänä huhtikuuta 2014.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. TSAFTARIS

LIITE

I ALOITTEIDEN KUVAUS

Lisätietoja ohjelman piiriin pääsystä

LOHKO 1: Eurooppalainen muistiperintö

Tästä lohkoista tuetaan toimia, joilla kannustetaan pohtimaan Euroopan kulttuurista moninaisuutta ja yhteisiä arvoja niiden laajimmassa mielessä, sukupuolten tasa-arvo huomioon ottaen. Varoja voi olla saatavilla aloitteille Euroopan nykyhistorian totalitaaristen järjestelmien (varsinkin muttei pelkäänsä holokaustiin johtaneen natsismin, fasismin, stalinismin ja totalitaaristen kommunististen hallintojen) syiden pohtimiseksi ja niiden rikosten uhrien muistamiseksi. Osaan kuuluu myös Euroopan lähihistorian muita merkittäviä hetkiä ja vaiheita koskevia toimia. Etusijalla ovat erityisesti toimet, joilla kannustetaan suvaitsevaisuuteen, keskinäiseen ymmärtämykseen, kulttuurien väliseen vuoropuheluun ja sovintoon keinona päästä eteenpäin menneisyydestä ja rakentaa tulevaisuutta ja joilla pyritään saavuttamaan etenkin nuorempi sukupolvi.

Tähän osaan osoitetaan alustavasti noin 20 prosenttia ohjelman kokonaisbudjetista.

LOHKO 2: Demokraattiseen toimintaan osallistuminen ja kansalaisvaikuttaminen

Tähän lohkoon kuuluvat toimet, jotka kattavat kansalaisvaikuttamisen sen laajimmassa merkityksessä, ja siinä kohdistetaan erityishuomio menetelmien luomiseen rahoitettujen toimien pysyvien vaikutusten varmistamiseksi.

Ensisijaisesti tuetaan aloitteita ja hankkeita, joilla on yhteys unionin poliittiseen ohjelmaan.

Osasta voidaan kattaa myös hankkeita ja aloitteita, joissa kehitetään mahdollisuuksia keskinäiseen ymmärtämykseen, kulttuurien väliseen vuoropuheluun, yhteisvastuullisuuteen ja kansalaisyhteiskuntaan osallistumiseen ja vapaaehtoistoimintaan unionin tasolla.

Vielä on tehtävä paljon, jotta nuorten osallistumista demokraattiseen toimintaan ja naisten osallistumista poliittiseen ja taloudelliseen päätöksentekoon lisätään. Ihmisten elämään vaikuttavia päätöksiä tekevien pitäisi kuunnella tarkemmin nuorten ja naisten mielipiteitä ja toimia niiden perusteella.

Tähän osaan osoitetaan alustavasti noin 60 prosenttia ohjelman kokonaisbudjetista.

HORIZONTAALINEN TOIMI: Tulosten hyödyntäminen

Tämä toimi määritellään koko ohjelmalle, ja sitä sovelletaan sekä lohkoon 1 että 2.

Toimesta tuetaan aloitteita, joilla parannetaan tulosten siirrettävyyttä, sijoitusten tuottoa ja kokemuksista oppimista. Toimen tarkoituksena on hyödyntää edelleen ja käyttää sellaisista aloitteista saatavia tuloksia, jotka on käynnistetty pysyvien vaikutusten varmistamiseksi.

Toimeen sisältyy "valmiuksien luominen" eli sellaisten tukitoimenpiteiden kehittäminen, jotka liittyvät parhaiden toimintatapojen vaihtoon, paikallis- ja aluetason sidosryhmien, myös viranomaisten, kokemusten yhdistämiseen ja uusien taitojen hankkimiseen esimerkiksi koulutuksen avulla. Viimeksi mainittuun voisi kuulua vertaisperiaatteella tapahtuva vaihto, kouluttajien kouluttaminen ja esimerkiksi sellaisten tietotekniikan välineiden luominen, jotka tarjoavat tietoa ohjelmasta rahoitusta saavista järjestöistä ja hankkeista.

Näihin toimiin osoitetaan alustavasti noin 10 prosenttia ohjelman kokonaisbudjetista.

II OHJELMAN HALLINNOINTI

Ohjelmassa kehitetään monivuotisten kumppanuuksien periaatetta. Kumppanuudet perustuvat sovittuihin tavoitteisiin, ja niitä muokataan saavutettujen tulosten analysoinnin pohjalta sen varmistamiseksi, että kansalaisyhteiskunta ja unioni molemmat hyötyvät niistä.

Etusijalla ovat yleensä avustukset hankkeille, joiden vaikutukset ovat hankkeen koosta riippumatta huomattavat, erityisesti hankkeille, jotka liittyvät suoraan unionin politiikkoihin ja joilla edistetään osallistumista unionin poliittisen ohjelman laatimiseen. Maantieteellinen tasapaino otetaan mahdollisimman pitkälle huomioon.

Ohjelmaa ja valtaosaa toimista voi hallinnoida keskitetysti toimeenpanovirasto.

Kaikki toimet toteutetaan ylikansallisesti, tai niillä olisi oltava eurooppalainen ulottuvuus. Toimien avulla edistetään kansalaisten liikkuvuutta ja ajatustenvaihtoa unionissa.

Verkottuminen ja kerrannaisvaikutusten korostaminen, myös huipputasoinen tieto- ja viestintäteknikan ja sosiaalisen median käyttö, erityisesti nuoremman sukupolven saavuttamiseksi, ovat tärkeitä tekijöitä, jotka vaikuttavat sekä toimien että mukana olevien järjestöjen luonteeseen. Vuorovaikutusta ja synergiaa ohjelmaan osallistuvien erityyppisten toimijoiden välillä kannustetaan voimakkaasti.

Ohjelman talousarviosta voidaan kattaa myös sellaisia menoja, jotka liittyvät ohjelman hallinnoinnin ja sen tavoitteiden toteuttamisen kannalta välittömästi vaadittaviin valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tilintarkastus- ja arviointitoimiin, erityisesti tutkimuksiin, kokouksiin sekä tiedotus- ja julkaisu- ja tiedonvaihtoon tarkoitettuihin tietoverkkoihin liittyviä menoja sekä muita hallinnolliseen tai tekniseen tukeen liittyviä menoja, joista komissio voi päättää ohjelman hallinnointia varten.

Ohjelman yleiset hallintomenot tulevat olemaan oikeassa suhteessa ohjelman edellyttämiin tehtäviin.

Komissio voi harjoittaa tarvittaessa tiedotus-, julkaisu- ja tiedonlevitystoimintaa varmistaen siten, että ohjelmasta tuetut toimet tulevat laajalti tunnetuiksi ja että niillä on huomattava vaikutus.

Ohjelmalle osoitetuilla määrärahoilla voidaan rahoittaa myös unionin poliittisia painopisteitä koskevaa toimielinten tiedustustoimintaa.

Ohjelman hallinnointiin osoitetaan noin 10 prosenttia ohjelman kokonaisbudjetista.

III SEURANTA

Edellä 2 artiklan erityistavoitteissa kuvataan tulokset, joita ohjelmalla pyritään saavuttamaan. Edistymistä mitataan käyttämällä tulosindikaattoreita, esimerkiksi seuraavasti:

Erityistavoite 1: tietoisuuden lisääminen muistiperinnöstä, unionin yhteisestä historiasta ja yhteisistä arvoista sekä unionin päämäärästä edistää rauhaa, arvojaan ja kansansa hyvinvointia kannustamalla keskustelua, pohdintaa ja verkostojen kehittämistä.

Suoritusperusteiset indikaattorit:

- suoraan osallistuvien osallistujien lukumäärä;
- ohjelman välillisesti tavoittamien henkilöiden määrä;
- hankkeiden lukumäärä;
- hankkeita koskevien hakemusten laatu ja se, missä määrin valittujen hankkeiden tuloksia voidaan käyttää tai siirtää;
- ensimmäistä kertaa hakevien prosenttiosuus.

Erityistavoite 2: demokraattiseen toimintaan osallistumisen ja kansalaisvaikuttamisen kannustaminen unionin tasolla parantamalla kansalaisten ymmärrystä unionin politiikan laadintaprosessista ja lisäämällä mahdollisuuksia osallistua kansalais-, kulttuurien väliseen ja vapaaehtoistoimintaan unionin tasolla.

Suoritusperusteiset indikaattorit:

- suoraan osallistuvien osallistujien lukumäärä;
- ohjelman välillisesti tavoittamien henkilöiden määrä;
- osallistuvien järjestöjen lukumäärä;
- edunsaajien käsitys unionista ja sen toimielimistä;
- hankkeita koskevien hakemusten laatu;
- ensimmäistä kertaa hakevien prosenttiosuus;
- osallistuvien ylikansallisten kumppanuuksien lukumäärä, erityyppiset sidosryhmät mukaan luettuina;
- ystävyyskaupunkien verkostojen lukumäärä;
- ohjelmasta paikallisella tai Euroopan tasolla tuettujen toimien seurauksena tehtyjen poliittisten aloitteiden lukumäärä ja laatu;
- toimintojen maantieteellinen peitto:
 - i) verrataan yhden vetäjänä toimivan jäsenvaltion esittämien hankkeiden prosenttiosuutta ja kyseisen jäsenvaltion väestön prosenttiosuutta unionin koko väestöstä;
 - ii) verrataan yhtä vetäjänä toimivaa jäsenvaltiota kohti valittujen hankkeiden prosenttiosuutta ja kyseisen jäsenvaltion väestön prosenttiosuutta unionin koko väestöstä;
 - iii) verrataan yhden yksin tai toisen jäsenvaltion kanssa vetäjänä toimivan jäsenvaltion esittämien hankkeiden prosenttiosuutta ja kyseisen jäsenvaltion väestön prosenttiosuutta unionin koko väestöstä;
 - iv) verrataan yhtä yksin tai toisen jäsenvaltion kanssa vetäjänä toimivaa jäsenvaltiota kohti valittujen hankkeiden prosenttiosuutta ja kyseisen jäsenvaltion väestön prosenttiosuutta unionin koko väestöstä.

IV TARKASTUKSET JA TILINTARKASTUKSET

Tämän asetuksen mukaisesti valittuihin hankkeisiin sovelletaan otantaan perustuvaa tilintarkastusjärjestelmää.

Avustuksen saajan on saatettava komission saataville kaikki tositteet menotapahtumista viiden vuoden ajan avustuksen viimeisestä maksusta. Avustuksen saajan on varmistettava, että soveltuvin osin kumppanien tai jäsenten hallussa olevat tositteet saatetaan komission saataville.